

Powiat Lubiński

Załącznik do uchwały nr LXI/466/2024
Rady Powiatu Lubińskiego
z dnia 29 lutego 2024 r.

POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2024-2030

Opracowanie:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie

*ul. Składowa 3, 59-300 Lubin
tel. 76 847 96 91, e-mail: pcpr@powiat-lubin.pl*

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Podstawy formalno-prawne programu.....	3
II. Charakterystyka powiatu lubińskiego.....	4
III. Pojęcie zdrowia psychicznego.....	5
IV. Diagnoza problemu zdrowotnego.....	6
V. Diagnoza problemu zdrowotnego na terenie powiatu lubińskiego.....	6
VI. Charakterystyka zasobów opieki psychiatrycznej na terenie powiatu lubińskiego.....	13
VII. Cel programu.....	19
1. Cel główny.....	19
2. Cele szczegółowe.....	20
VIII. Adresaci programu.....	24
IX. Prognozowane efekty realizacji programu.....	24
X. Ramy finansowania.....	25
XI. Monitoring i ewaluacja.....	25
XII. Spis tabel i wykresów.....	27

WSTĘP

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 określa najistotniejsze elementy polityki zdrowotnej oraz wyznacza kierunki w zakresie dostępności do różnych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Kierowany jest do mieszkańców powiatu lubińskiego w różnym wieku, zmagających się z różnorodnymi problemami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi. Działaniami programu objęte są również osoby znajdujące się w otoczeniu osób chorych tj. rodziny, środowisko lokalne oraz członkowie wszelkich grup zawodowych świadczących szeroko rozumianą pomoc.

Program przedstawia długofalowe, strategiczne kierunki działań polityki społecznej i zdrowotnej poprzez zmianę podejścia do problemów psychicznych i uzyskanie przez osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich większego zrozumienia ze strony społeczności powiatu lubińskiego.

I. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGRAMU

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę ochrony zdrowia psychicznego:

1. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030;
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU LUBIŃSKIEGO

Powiat lubiński został utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Położony jest w północnej części województwa dolnośląskiego w sąsiedztwie województwa lubuskiego, wielkopolskiego i opolskiego. Siedzibą jego władz jest miasto Lubin. Powiat graniczy z pięcioma innymi powiatami: legnickim, wołowskim, górowskim, głogowskim i polkowickim. Jego łączna powierzchnia wynosi 712 km², a w jego skład wchodzi dwie gminy wiejskie: Lubin i Rudna, jedna miejsko-wiejska: Ścinawa oraz miasto Lubin.

Rys. Nr 1: Mapa powiatu lubińskiego

Źródło: Raport o stanie Powiatu Lubińskiego za 2022 rok

Na podstawie analizy struktury demograficznej określić można aktualny stan społeczeństwa powiatu lubińskiego. Na dzień 31.12.2022 roku liczba ludności wynosiła 103 426 osób. Przewagę w powiecie stanowią kobiety – ich udział wyniósł 52% w 2022 roku. Według danych GUS, w 2022 roku w porównaniu do roku poprzedniego w powiecie lubińskim, w tym w Mieście Lubin, a także w Gminie Ścinawa nastąpił spadek liczby mieszkańców. Natomiast w Gminie Lubin i w Gminie Rudna nastąpiło zwiększenie się liczby mieszkańców. W powiecie lubińskim urodziło się w 2022 roku 731 dzieci. Liczba zgonów w 2022 roku wyniosła 1195. W wyniku czego przyrost naturalny dla powiatu lubińskiego był ujemny i wyniósł: $PN = -464$.

III. POJĘCIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Zdrowie psychiczne definiowane jest przez Światową Organizację Zdrowia WHO jako pełny dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny człowieka. Zdrowie psychiczne, tak samo jak zdrowie fizyczne ma fundamentalny wpływ na jakość życia każdej osoby. Determinuje nasze funkcjonowanie na poziomie indywidualnym oraz społecznym. WHO wskazuje ponadto, że brak rozpoznanej choroby psychicznej nie musi oznaczać zdrowia psychicznego, a to sprawia, że definicja zdrowia psychicznego nabiera dużo bardziej złożonego znaczenia. Zdrowie psychiczne jest zatem stanem dobrego samopoczucia, w którym człowiek wykorzystuje swoje zdolności, radzi sobie ze stresem w codziennym życiu, wydajnie pracuje oraz jest w stanie wnieść wkład w życie danej wspólnoty.

W ostatnich latach obserwuje się znaczny rozstrój zdrowia psychicznego. Do wzrostu problemów, zaburzeń i chorób psychicznych przyczynia się m.in. coraz szybsze tempo życia i wysoki poziom stresu, epidemia COVID-19 oraz konieczność czasowego wprowadzenia związanych z nią ograniczeń. Kolejnym czynnikiem przyczyniającym się do pogarszania się zdrowia psychicznego są toczące się na świecie wojny. Ponadto występowanie niekorzystnych zjawisk takich jak: bezrobocie, ubóstwo, rozpad więzi emocjonalnych, powoduje pogłębianie problemów ze zdrowiem psychicznym. Dane epidemiologiczne wskazują ciągły wzrost liczby zaburzeń psychicznych wśród ludzi na całym świecie. Przewiduje się, że w przyszłości problemy ze zdrowiem psychicznym mogą stanowić główny problemem medycyny.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU ZDROWOTNEGO

Wśród mieszkańców powiatu lubińskiego, a także całego kraju oszacowanie częstotliwości występowania zaburzeń psychicznych jest trudnym zadaniem, ponieważ nie ma dokładnych statystyk w tym obszarze. Dane Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistego stanu, ponieważ tylko niewielka część pacjentów z zaburzeniami psychicznymi decyduje się na skorzystanie z pomocy w ramach NFZ. Problem stanowi również oszacowanie liczby osób znajdujących się w grupie ryzyka wystąpienia zaburzeń psychicznych. Najbardziej wiarygodnymi danymi na temat kondycji zdrowia psychicznego Polaków jest "Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań (EZOP II)" przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN), obejmujące wszystkie grupy wiekowe: dzieci w wieku 0-6 lat, dzieci i młodzież w wieku 7-17 lat oraz dorosłych w wieku 18 lat i powyżej. Jak wynika z badań EZOP II ponad 25% Polaków, czyli ponad 8 mln osób cierpi w swoim życiu na różne zaburzenia psychiczne.

Dane uzyskane w badaniu EZOP II odnoszą się również do zachowań samobójczych. Badanie wykazało, że 1,5% osób potwierdziło, że kiedykolwiek w życiu miało myśli samobójcze, można szacować, że ponad 110 tys. dorosłych podejmowało próby samobójcze.

V. DIAGNOZA PROBLEMU ZDROWOTNEGO NA TERENIE POWIATU LUBIŃSKIEGO

Przy tworzeniu Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 przeprowadzano diagnozę problemu ochrony zdrowia psychicznego w powiecie lubińskim.

Do opracowania dokumentu wykorzystano m.in. następujące materiały:

- Raport o stanie Powiatu Lubińskiego za 2022 rok;
- Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie za 2022 rok wraz z wykazem potrzeb w zakresie potrzeb pomocy społecznej;
- Oceny zasobów pomocy społecznej dla poszczególnych gmin;
- Zbiór danych Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie za lata 2020-2022;
- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Przytulisko” za rok 2022;
- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Kameleon” za rok 2022;

- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Uśmiech” za rok 2022;
- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Słoneczko” za rok 2022;
- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Akademia życia” za rok 2022;
- Roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk” za rok 2022;
- Informacja z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lubińskim na lata 2017-2023 za rok 2022;
- Informacja z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2023;
- Dane ze strony internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia;
- Wyniki badań "Kompleksowego badania stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań (EZOP II)" przeprowadzonego przez Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN);
- Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego Bank Danych Lokalnych.

Opracowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 jest dokumentem wieloletnim dotyczącym powiatu lubińskiego i prezentuje aktualną sytuację w regionie oraz dokonuje oceny zasobów instytucjonalnej opieki psychiatrycznej w powiecie lubińskim.

Istotnym elementem systemu wsparcia w powiecie lubińskim jest Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie, który w roku 2022 wydał łącznie 2 146 orzeczeń. Szczegółowe dane dotyczące stopnia niepełnosprawności wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie w latach 2020-2022 zostały przedstawione w tabeli poniżej. Najwięcej orzeczeń zostało wydanych o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Tabela Nr 1 : Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu lubińskiego w latach 2020-2022

Stopień niepełnosprawności	2020	2021	2022
Stopień znaczny	559	507	510
Stopień umiarkowany	1215	1041	1202
Stopień lekki	330	375	434

Źródło: Zbiór danych Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie za lata 2020-2022

Wyniki wyżej opisywanego badania EZOP II wskazują, iż poważnym problemem społecznym są także zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży.

- **W grupie wiekowej dzieci od 0 do 6 lat** różnego rodzaju zaburzenia stwierdzano u około 16%, co przekłada się na liczbę ponad 420 tys. dzieci w Polsce. Najczęściej występującymi zaburzeniami rozwojowymi pojawiającymi się na różnych etapach życia małego dziecka są zaburzenia emocjonalno-afektywne. Ponadto były zgłaszane zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia komunikacji społecznej oraz zaburzenia interakcji z innymi.
- **W grupie wiekowej od 7 do 17 lat** na zaburzenia psychiczne cierpi ponad pół miliona dzieci i młodzieży, z czego ponad 200 tys. to dzieci w wieku 7-11 lat i ponad 350 tys. młodzieży w wieku 12-17 lat. Zaburzeń internalizacyjnych, na które składają się przede wszystkim zaburzenia lękowe, doświadcza ponad 300 tys. w tej kategorii wiekowej, co stanowi około 8% dzieci i 7% młodzieży. Natomiast u 70 tys. dzieci i młodzieży stwierdzono zaburzenia nastroju, w tym zaburzenia depresyjne i epizody manii. Przypuszcza się, że przynajmniej kilkadziesiąt tysięcy dzieci i młodzieży cierpiało na chorobę afektywną dwubiegunową.

W powiecie lubińskim również występuje problem zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży. Obrazują to m.in. dane Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie, z których wynika iż dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia wydano w 2022 roku 10 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z przyczyny upośledzenia umysłowego. W analogicznym okresie wydano również 17 orzeczeń dla dzieci i młodzieży do 16 roku o stopniu niepełnosprawności ze względu na choroby psychiczne. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16 roku w latach 2020-2022.

Tabela Nr 2: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16 roku w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Upośledzenie umysłowe (01-U)¹	18	9	10
Choroby psychiczne (02-P)²	7	12	17

Źródło: Zbiór danych Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie za lata 2020-2022

Badanie przeprowadzone przez Instytut Psychiatrii i Neurologii (IPiN) pn. "Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań (EZOP II)" ujawniło, iż problem zaburzeń występuje w perspektywie całego życia.

- **W grupie wiekowej 18 lat i więcej** do najczęściej występujących zaburzeń należały: zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu, napady lękowe, fobie swoiste, epizody depresji i zaburzenia zachowania. Dane światowe wskazują na kilkakrotnie wyższe rozpowszechnienie zaburzeń depresyjnych na co istotny wpływ miała pandemia COVID-19. U osób po 40 roku życia najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi są: epizody depresji oraz neurastenia.

W powiecie lubińskim upośledzenie umysłowe oraz choroby psychiczne występują także wśród osób powyżej 16 roku życia. Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie wykazał, iż z pośród wszystkich osób niepełnosprawnych osobom powyżej 16 roku życia wydano w 2022 roku 10 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z przyczyny upośledzenia umysłowego oraz 428 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności ze względu na choroby psychiczne.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku w latach 2020-2022.

Tabela Nr 3: Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców powyżej 16 roku życia w powiecie lubińskim w latach 2020-2022 wg przyczyny

	2020	2021	2022
Upośledzenie umysłowe (01-U)	16	8	10
Choroby psychiczne (02-P)	357	401	428

Źródło: Zbiór danych Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie za lata 2020-2022

**POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2024-2030**

Istotnym elementem wsparcia są również działania prowadzone dla osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej funkcjonujące na terenie powiatu lubińskiego. Warsztaty w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej dla osób zaburzonych psychicznie, oddziałują pozytywnie na ich funkcjonowanie w społeczności lokalnej. Na podstawie informacji zebranych z 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej wynika, iż liczba uczestników z chorobami psychicznymi w roku 2022 wynosiła 103.

Tabela Nr 4: Liczba uczestników z zaburzeniami psychicznymi w roku 2022

Nazwa Warsztatu Terapii Zajęciowej	„Przytulisko”	„Kameleon”	„Akademia życia”	„Promyk”	„Słoneczko”	„Uśmiech”
Liczba uczestników posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o symbolu 02-P	22	14	21	9	16	21

Źródło: Roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej za rok 2022

Z uzyskanych danych wynika także, iż liczba uczestników z wyróżnieniem osób dotkniętych upośledzeniem umysłowym w roku 2022 wynosiła 68.

Tabela Nr 5: Liczba uczestników z upośledzeniem umysłowym w roku 2022

Nazwa Warsztatu Terapii Zajęciowej	„Przytulisko”	„Kameleon”	„Akademia życia”	„Promyk”	„Słoneczko”	„Uśmiech”
Liczba uczestników posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o symbolu 01-U	18	8	9	16	8	9

Źródło: Roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej za rok 2022

W ramach ochrony zdrowia psychiczne mieszkańcy powiatu lubińskiego mają do dyspozycji funkcjonujące na terenie województwa dolnośląskiego szpitale psychiatryczne tj.:

- Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Złotoryi,
- Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu,
- Wojewódzki Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Lubiążu,
- Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością we Wrocławiu,

które świadczą usługi medyczne w oddziałach szpitalnych specjalizujących się w psychiatrii.

Na terenie powiatu lubińskiego nie funkcjonuje oddział specjalizujący się w psychiatrii.

W zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży należy zwrócić szczególną uwagę na funkcjonowanie 46 Zespołów Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży m.in. poradnie, centra, szpitale na terenie województwa dolnośląskiego. Świadczą one opiekę w ramach 3 poziomów referencyjności:

- **Ośrodki I stopnia referencyjnego** to placówki zatrudniające specjalistów - psychologów, psychoterapeutów i terapeutów środowiskowych. Z ich pomocy mogą korzystać rodzice dzieci oraz młodzież w przypadku występowania niepokojących objawów związanych z problemami psychicznymi. Praca ośrodków jest oparta na pracy środowiskowej – przede wszystkim współpracy z rodziną pacjenta oraz jego środowiskiem szkolnym. Z tego powodu zalecany jest wybór ośrodka jak najbliżej miejsca zamieszkania.
- **Ośrodki II stopnia referencyjnego** to placówki, w których dla dzieci realizowane są świadczenia ambulatoryjne przez lekarzy psychiatrów, psychologów oraz psychoterapeutów, a także na oddziałach dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dzieci realizowane są odpowiednio świadczenia ambulatoryjne i dzienne przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów, terapeutów zajęciowych.
- **Ośrodki III stopnia referencyjnego** to placówki zapewniające całodobową opiekę na oddziałach psychiatrycznych dla dzieci, w których realizowane są świadczenia stacjonarne przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów oraz terapeutów zajęciowych.

Na terenie powiatu lubińskiego funkcjonuje Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie, które świadczy opiekę na pierwszym i drugim poziomie referencyjnym. W tabeli poniżej przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące liczby funkcjonujących placówek na terenie Dolnego Śląska oraz powiatu lubińskiego świadczących pomoc dzieciom i młodzieży na I, II oraz III poziomie referencyjnym.

Tabela Nr 6: Liczba placówek świadczących pomoc dzieciom i młodzieży na I, II oraz III poziomie referencyjnym

Poziom referencyjny	Województwo Dolnośląskie	Powiat Lubiński
I poziom	36	1
II poziom	7	1
III poziom	3	0

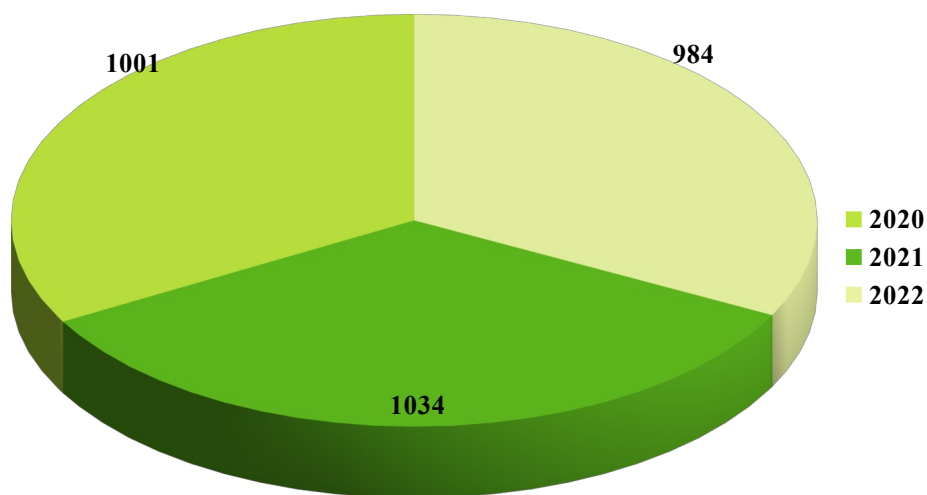
Źródło: Dane ze strony internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia

Szczególną uwagę należy zwrócić także na problem prób samobójczych, które również są

powiązane z zaburzeniami psychicznymi. W 2022 roku w statystykach policyjnych odnotowano 14 520 prób samobójczych. To o 5% więcej niż w roku poprzednim. Przybywa także prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży. W 2022 roku na swoje życie targnęły się 2 093 osoby do 18. roku życia. W województwie dolnośląskim odnotowano w roku 2022 ogółem 1 001 zachowań samobójczych z czego zakończonych zgonem 411. Na wykresie poniżej zostały umieszczone dane z Głównego Urzędu Statystycznego obrazujące liczbę prób samobójczych usiłowanych i dokonanych w latach 2020-2022 w województwie dolnośląskim.

Wykres Nr 1: Liczba prób samobójczych usiłowanych i dokonanych w latach 2020-2022

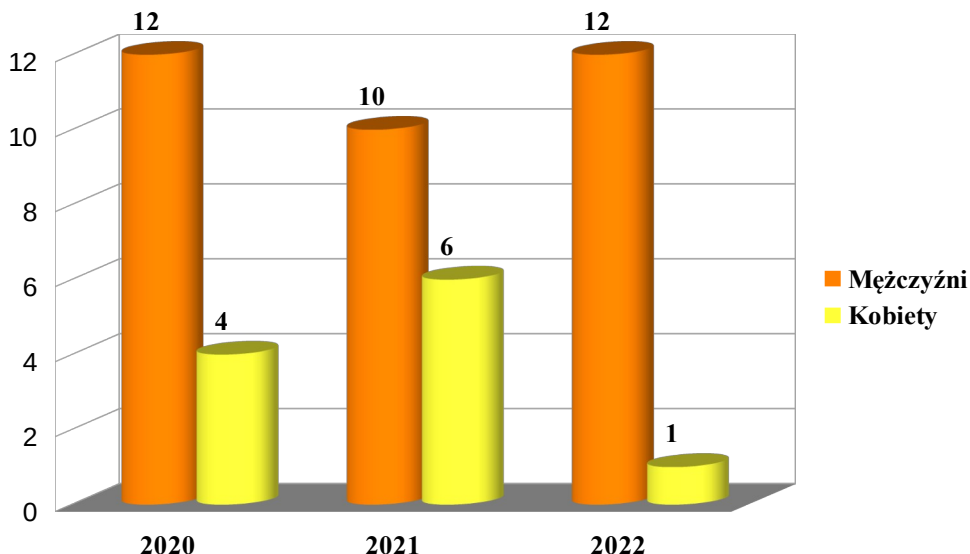

Źródło: Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego Bank Danych Lokalnych

W Powiecie Lubińskim w roku 2020 oraz 2021 liczba osób w próbach samobójczych usiłowanych i dokonanych wyniosła 16, natomiast w roku 2022 liczba ta stanowiła 13 osób. Uwagę należy także zwrócić na fakt, iż problem samobójstw dotyka znacznie częściej mężczyzn, niż kobiet. Według danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego Bank Danych Lokalnych w powiecie lubińskim w 2020 roku w próbach samobójczych brało udział 12 mężczyzn oraz 4 kobiety, natomiast w roku 2022 liczba mężczyzn wyniosła 12 zaś liczba kobiet 1.

Wykres Nr 2: Liczba prób samobójczych usiłowań i dokonanych w latach 2020-2022 według płci w powiecie lubińskim

Źródło: Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego Bank Danych Lokalnych

VI. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW OPIEKI PSYCHIATRYCZNEJ NA TERENIE POWIATU LUBIŃSKIEGO

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego stanowi, że zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa. W związku z tym nakłada na organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane, obowiązek zapewnienia ochrony zdrowia psychicznego. W działaniach na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć również stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Na terenie powiatu lubińskiego pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi udzielają m.in.:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie

Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, a także rehabilitacji społecznej, które mają na celu zapewnienie pomocy dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Do kluczowych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie w zakresie ochrony zdrowia psychicznego należą m.in.:

- w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie prowadzony jest zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, poprzez udzielanie bezpłatnego poradnictwa: prawnego, psychologicznego, socjalnego i terapeutycznego dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doświadczających przemocy domowej.
- w ramach rehabilitacji społecznej podejmowane są działania zgodne z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w ramach pozyskanych środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powiatowy Urząd Pracy w Lubinie

Podejmuje działania zmierzające do aktywizacji zawodowej osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, z zaburzeniami psychicznymi poprzez m.in. poradnictwo zawodowe, planowanie rozwoju zawodowego, organizację szkoleń, a także pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Lubinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie zapewnia profesjonalną pomoc specjalistów m.in.: psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych i terapeutów, udziela dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Udziela rodzicom, a także nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Poradnia diagnozuje dzieci i młodzież w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, wydaje opinie, wydaje orzeczenia, realizuje zadania profilaktyczne oraz organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki pomocy społecznej stanowią podstawową jednostkę organizacyjną funkcjonującego na terenie naszego kraju systemu wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej działają na terenie każdej gminy, przyjmując w zależności od charakteru postaci ośrodków miejskich, miejsko-gminnych i gminnych realizując zarówno zadania własne i zlecone.

Na terenie powiatu lubińskiego działają 4 ośrodki pomocy społecznej:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeka dla celów poza rentowych, m.in.:

- 1) odpowiedniego zatrudnienia, uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- 2) szkolenia, w tym specjalistycznego,
- 3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- 4) uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
- 5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- 6) korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne placówki,
- 7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- 8) konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 9) uzyskania karty parkingowej,
- 10) zamieszkiwania osoby niepełnosprawnej w oddzielnym pokoju.

Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie

Centrum zapewnia dostęp do kompleksowej opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz wspiera ich rodziny, a także inne osoby z otoczenia dziecka. Obecnie Centrum w odpowiedzi na kryzys w polskiej psychiatrii dziecięcej buduje nowy obiekt, który w 2024 roku zostanie oddany pacjentom. Będzie to pierwszy w kraju obiekt, zapewniający

kompleksową opiekę i leczenie dzieci i młodzieży na wszystkich trzech poziomach referencyjności tj.:

- I.** Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży,
- II.** Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego,
- III.** Ośrodek Wysokospecjalistycznej Całodobowej Opieki Psychiatrycznej (odział psychiatryczny).

Funkcjonująca przy Centrum Lubińska **Przychodnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży** w tymczasowej, nowoczesnej, doskonale dostosowanej i wyposażonej lokalizacji przy ul. Marii Konopnickiej 5, jest przygotowana do objęcia opieką dzieci i młodzież do ukończenia szkoły ponadpodstawowej - nie dłużej jednak niż do 21 roku życia. W przychodni dzieci i młodzież skorzystać mogą z proponowanych przez specjalistów form opieki psychologicznej m.in. z porad psychologicznych, psychologiczno-diagnostycznych, sesji psychoterapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej, wsparcia psychospołecznego oraz sesji integracji sensorycznej. Wskazane formy terapii łączy wspólny element, jakim jest bezpośredni kontakt z dzieckiem w warunkach ambulatoryjnych w Przychodni i w warunkach domowych, a także w innym, codziennym otoczeniu dziecka.

Centrum Psychiatrii i Psychologii "MariaMed" w Lubinie

Centrum Psychiatrii i Psychologii Mariamed to placówka świadcząca kompleksowe usługi z zakresu psychiatrii, psychologii i różnego rodzaju terapii. Oferuje pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji psychicznej. W ramach Centrum Psychiatrii i Psychologii MariaMed istnieją dwa oddziały dziennej opieki tj. psychiatrycznej oraz psychiatrycznej rehabilitacyjnej.

Centrum Diagnostyczno Terapeutyczne MEDICUS Sp. z o.o. w Lubinie

Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne Medicus Sp. z o. o. jest niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej, który prowadzi przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej oraz poradnie specjalistyczne, w tym skierowane do osób z problemami ze zdrowiem psychicznym tj. poradnię psychologiczną, psychologii pracy, psychosomatyczną, zdrowia psychicznego i leczenia uzależnień.

OMP LUBIN Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne w Lubinie

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Medycyny Pracy Sp. z o. o. w Lubinie oferuje szeroki zakres usług medycznych, zarówno komercyjnych jak i finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Poza podstawową opieką zdrowotną świadczy również usługi ambulatoryjnej opieki specjalistycznej m.in. Poradnie Zdrowia Psychicznego.

Miedziowe Centrum Zdrowia S.A. w Lubinie

"Miedziowe Centrum Zdrowia" S.A. w Lubinie to szpital z całą bazą diagnostyczną, Zakładem Diagnostyki Laboratoryjnej oraz Zakładem Diagnostyki Obrazowej. Ponadto w strukturach "MCZ" S.A. znajduje się Przychodnia Ogólna, Specjalistyczna, Zakład Rehabilitacji Leczniczej, Miedziowe Centrum Medycyny Pracy oraz Miedziowe Centrum Badań Psychologicznych.

Ośrodek Badawczo – Naukowo - Dydaktyczny Chorób Otepiennych im. Księdza Henryka Kardynała Gulbinowicza Ośrodek Alzheimerowski Sp. z o.o. w Ścinawie

Ośrodek zapewnienia kompleksową diagnostykę: neurologiczną, psychiatryczną, neuropsychologiczną i internistyczną, które pozwalają na holistyczną ocenę stanu chorego oraz wybór optymalnego leczenia.

Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. Św. Joanny Beretty Moll

oferuje spotkania z kompetentnymi specjalistami, m.in. terapeutami rodziny, terapeutami NEST, psychoterapeutami, terapeutami uzależnień i współuzależnień oraz doradcami rodzinnymi.

Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Równe Szanse” w Lubinie

Stowarzyszenie zajmuje się m.in. rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych, upośledzonych umysłowo, ruchowo i z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Współpracuje z organizacjami i instytucjami w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym oraz organizuje cykliczne koncerty charytatywne wraz z warsztatami artystycznymi z udziałem wielu artystów z Polski oraz z zagranicy.

Stowarzyszenie „Dać Nadzieję” w Lubinie

Podejmuje działania na rzecz osób niepełnosprawnych, szczególnie niepełnosprawnych dzieci. Zajmuje się pomocą rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywaniem szans tych rodzin i osób. Współdziała z organami administracji publicznej, instytucjami edukacji, ochrony zdrowia i pomocy społecznej dla dobra i na rzecz osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie Pro Humanitatis w Szklarach Górnych

Stowarzyszenie zajmuje się m.in. udzielaniem pomocy w zaspokajaniu potrzeb zbiorowych i indywidualnych dzieci i młodzieży, organizowaniem i przeprowadzaniem różnych form leczenia, edukacji i opieki dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci o pokrewnych zaburzeniach rozwoju.

Fundacja im. Brata Alberta

Zajmuje się niesieniem szeroko rozumianej pomocy osobom niepełnosprawnym umysłowo. Realizowane jest to poprzez organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek rehabilitacyjnych i opiekuńczych dziennego i stałego pobytu, a także poprzez pomoc rodzinom osób niepełnosprawnych. Podejmuje także działania zmierzające do integracji społecznej osób upośledzonych.

Fundacja Przyszań w Ścinawie

Prowadzi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, na rzecz osób starszych oraz na rzecz dzieci i młodzieży. Ponadto realizuje również różnorodne projekty w zakresie rozpowszechniania zdrowego stylu życia i sportu dla osób z niepełnosprawnościami.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Lubinie

Podejmuje działania na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, m.in. organizuje imprezy okolicznościowe, organizuje turnusy rehabilitacyjne w ośrodkach z dobrze wyposażoną bazą medyczną i rehabilitacyjną.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej, to placówki wyodrębnione organizacyjnie i finansowo, które mają na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w zajęciach mających na celu rehabilitację społeczną i zawodową. Terapia realizowana jest poprzez terapię zajęciową, która ma na celu nabywanie oraz przywracanie umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu.

W powiecie lubińskim funkcjonuje 6 warsztatów terapii zajęciowej:

1) WTZ „Przytulisko” prowadzony przez Fundację im. Brata Alberta

Adres Warsztatu: 59-300 Lubin, ul. Odrodzenia 8 i Stary Lubin 10a

2) WTZ „Kameleon” prowadzony przez Stowarzyszenie „Dać Nadzieję” w Lubinie

Adres Warsztatu: 59-300 Lubin, ul. Odrodzenia 30

3) WTZ „Akademia Życia” prowadzony przez Stowarzyszenie „Dać Nadzieję” w Lubinie

Adres Warsztatu: 59-300 Lubin, ul. Odrodzenia 30

4) WTZ „Promyk” prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób

Niepełnosprawnych „Równe Szanse” w Lubinie

Adres Warsztatu: 59-300 Lubin, ul. Jerzego Kukuczki 39

5) WTZ „Słoneczko” prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Osób

Niepełnosprawnych „Równe Szanse” w Lubinie

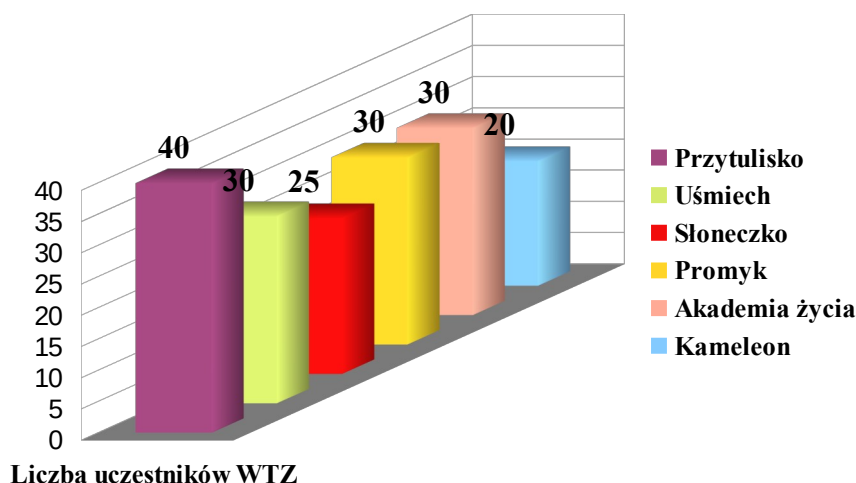
Adres Warsztatu: 59-300 Lubin, ul. Jerzego Kukuczki 39

6) WTZ „Uśmiech” prowadzony przez Fundację Przyszań w Ścinawie

Adres Warsztatu: 59-330 Ścinawa, ul. Królowej Jadwigi 5.

Ogólna liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2022 roku wyniosła 175, co przedstawia poniżej zamieszczony wykres.

Wykres Nr 3: Liczba uczestników w poszczególnych Warsztatach Terapii Zajęciowej w roku 2022

Źródło: Roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej za rok 2022

VII. CEL PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.

Działania:

- 1) opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie lub gminie;
- 2) utworzenie CZP zgodnie z zasadami organizacyjnymi zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030.

2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Działania:

- 1) aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej oraz samopomocy środowiskowej.

3. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi

Działania:

- 1) zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy.

4. Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy

Działania:

- 1) powołanie działania lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu;
- 2) opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń;
- 3) realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego;

4) przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom powiatu lubińskiego aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w postaci papierowej lub elektronicznej)

5. Udzielanie wsparcia specjalistycznego dzieciom, rodzicom naturalnym i opiekunom dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Działania:

- 1) zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli;
- 2) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej wychowankom pieczy zastępczej, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych, terapeutycznych i rozwojowych.

Cel szczegółowy	Działanie
1. Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.	1) opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie lub gminie; 2) utworzenie CZP zgodnie z zasadami organizacyjnymi zawartymi w rozdziale 5 Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030.
2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	1) aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej oraz samopomocy

	środowiskowej; 2) wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 3) zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.
3. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi	1) zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi; 2) prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi; 3) zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy.
4. Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy	1) powołanie lub kontynuacja działania lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu; 2) opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń; 3) realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia

**POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2024-2030**

	psychicznego; 4) przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w postaci papierowej lub elektronicznej).
5. Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom	1) zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli; 2) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty.
Realizatorzy	
• Samorząd powiatowy • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, • Powiatowy Urząd Pracy	
Partnerzy	
• Ośrodki Pomocy Społecznej, • organizacje pozarządowe, • placówki służby zdrowia, • Warsztaty Terapii Zajęciowej, • Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, • placówki oświatowe	
Źródła finansowania	

- Budżet państwa,
- Budżet powiatu,
- Dotacje celowe,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Środki Unii Europejskiej (UE),
- Budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wskaźniki

- Liczba placówek biorących udział w programie,
- Liczba nowo utworzonych ośrodków wsparcia,
- Liczba osób, którym zapewniono wsparcie,
- Liczba porad m.in. psychiatrycznych, psychologicznych, prawnych,
- liczba projektów służących rozwojowi form wsparcia społecznego,
- liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych poradnictwem,
- liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem ,
- liczba osób korzystająca ze wsparcia w placówkach oświatowych,
- liczba osób zatrudnionych z zaburzeniami psychicznymi,
- liczba programów,
- liczba przeprowadzonych kampanii.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 skierowany jest do wszystkich mieszkańców powiatu lubińskiego, a w szczególności do osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo. Adresowany jest także do wszystkich mieszkańców powiatu lubińskiego wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Przeznaczony jest również dla rodzin, przyjaciół i osób z najbliższego otoczenia osób zmagających się z zaburzeniami psychicznymi.

IX. PROGNOZOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zmiany postrzegania osób niepełnosprawnych przez osoby zdrowe, w szczególności przeciwdziałać będą ich wykluczeniu społecznemu i edukacyjnemu. Istotnym prognozowanym efektem jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb, również długotrwała pomoc, która umożliwi tej grupie osób niezależne życie i aktywny udział w wielu jego sferach.

Ponadto przewiduje się osiągnięcie następujących efektów:

1) Zwiększy się dostępność i podniesie się standard usług świadczonych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony zdrowia psychicznego;

- 2) Zostaną wypracowane jednolite procedury udzielania pomocy i wsparcia, a także przekazywania informacji między różnymi instytucjami działającymi na rzecz ochrony zdrowia psychicznego, celem udzielania kompleksowej pomocy i wsparcia;
- 3) Zwiększy się świadomość społeczna dotycząca osób zmagających się z chorobami psychicznymi oraz z upośledzeniem umysłowym, w celu zapobiegania ich dyskryminacji;
- 4) Zmniejszenie ilości istniejących barier, które determinują udział osób z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu poprzez wzrost wiedzy mieszkańców powiatu lubińskiego na temat zdrowia psychicznego;
- 5) Rozwój systemu opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym na rzecz osób z niepełnosprawnościami uwzględniając ich potrzeby i aspiracje;

X. RAMY FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 finansowane będą z budżetu powiatu, a także środków własnych podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych np. funduszy krajowych, funduszy Unii Europejskiej.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030 odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z realizowanych zadań. Podmioty współpracujące w programie będą przekazywać informacje dotyczące zrealizowanych działań do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie, a tak zgromadzony materiał stanowić będzie sprawozdanie oraz będzie promocją działań jednostek powiatowych. Ewaluacja programu polegać będzie przede wszystkim na ocenie jego efektów w oparciu o analizę i przetwarzanie zebranych danych od wskazanych w Programie współpracujących instytucji oraz podmiotów. Głównym zadaniem ewaluacji jest określenie czy i w jakim stopniu program i jego poszczególne elementy doprowadziły do osiągnięcia założonych celów, w oparciu o następujące kryteria:

a) Kryterium skuteczności – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu,

- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami,
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów,
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

XII. SPIS TABEL I WYKRESÓW

1. Rys. Nr 1: Mapa powiatu lubińskiego.....	4
2. Tabela Nr 1 : Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu lubińskiego w latach 2020-2022.....	8
3. Tabela Nr 2: Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16 roku w latach 2020-2022.....	9
4. Tabela Nr 3: Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców powyżej 16 roku życia w powiecie lubińskim w latach 2020-2022 wg przyczyny.....	9
5. Tabela Nr 4: Liczba uczestników z zaburzeniami psychicznymi w roku 2022.....	10
6. Tabela Nr 5: Liczba uczestników z upośledzeniem umysłowym w roku 2022.....	10
7. Tabela Nr 6: Liczba placówek świadczących pomoc dzieciom i młodzieży na I, II oraz III poziomie referencyjnym	11
8. Wykres Nr 1: Liczba prób samobójczych usiłowaniach i dokonanych w latach 2020-2022.....	12
9. Wykres Nr 2: Liczba prób samobójczych usiłowaniach i dokonanych w latach 2020-2022 według płci w powiecie lubińskim.....	13
10. Wykres Nr 3: Liczba uczestników w poszczególnych Warsztatach Terapii Zajęciowej w roku 2022.....	19